

Zijne draagbare Brandspuit, en de gewigtige proeven daarmede in het werk gesteld, zijn algemeen bekend en hooggeschat.

Ook ten behoud van drenkelingen was hij ijverig werkzaam in het aanbevelen der inblazing van het zuurstof-gas; en werd hij vooral beroemd door de belangrijke proeven, door hem verrigt met de buitengewoon groote Elektrische Machine in Teijlers stichting. Bij het afsterven van den kundigen VAN DER AA, tot Sekretaris verkoren zijnde van de Hollandse Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem, waarvan hij lid was, verwierf hij ook die eer in Teijlers stichting. Lid van vele uit- en inlandse geleerde Genootschappen, alom in Europa gekend en geacht, was hij een der leden van de commissie tot organisatie van het Hooger Onderwijs, en werd hij, reeds den 4den Mei 1808, verkoren tot lid van de Eerste Klasse in dit Koninklijk-Nederlandsche Instituut.

Ook voor die Klasse was zijn arbeid meermaal zoo belangrijk als aangenaam. Zoo schonk hij haar, onder anderen, voor het 3de Deel harer Verhandelingen: *Waarnemingen, betreffende den vegetalen oorsprong der Steenkolen*, en gaf hij berigt van zijne *Nasporingen omtrent eene Wel van zoet water, en de proefnemingen daaromtrent*; las andermaal over een *Zonderling verschijnsel van wol en skeletontwikkeling uit het bovendeel van den Melocactus Pyramidalis*, en leide aantekeningen over van een *Damptoesfel voor de Aziatische Cholera*. Altijd nog zijne geliefde wetenschappen beoefenende, terwijl zijn ijver voor alles, wat tot de bevordering dier wetenschappen of tot heil des menschdoms verstrekke, hem bijbleef, floot hij den 26sten December van het vorige jaar, in eenen ouderdom van meer dan 87 jaren, zijne uitgestrekte, met waardigheid afgelegde, loopbaan.

Niet minder treffend was het verlies, hetwelk deze Klasse onderging door het afsterven van haar verdienstelijk Medelid, den Heer **GERRIT MOLL**, op den 17den Januarij van dit jaar, 's daags vóór zijnen 53sten verjaardag.

Toe-

Toegerust met uitstekende bekwaamheden, was de Natuurkunde het veld, waarin hij bij uitnemendheid arbeide. Begaafd met een bijzonder vast geheugen en levendige verbeeldingskracht, waaromtrent men hem wel eens bij onzen onsterfelijken NIEUWLAND vergeleek; rijk in kennis, zoowel der oude als der nieuwere talen; doorvoed met eene grondige beoefening zijner lievelings wetenschappen; bedeed met een scherpe zinnig verstand en juist oordeel; door den eenigen VAN SWINDEN gevormd, geleid en hooggeacht, behoorde MOLL tot de meest verdienstelijke onzer Vaderlandsche Natuur- en Sterrekundigen. Lid van een groot aantal buiten- en binnenlandsche geleerde Maatschappijen; waardig Hoogleraar in de Wis- en Natuurkunde aan *Utrechts* Hoogeschool, werd hij den 14den November 1812 tot Korrespondent, en den 8sten October 1816 tot Lid der Eerste Klasse van het Koninklijk-Nederlandsche Instituut verkoren.

Niet weinig verrijkte MOLL de Gedenkschriften dezer Klasse met uitstekende bijdragen, en hare bijzondere vergaderingen met belangrijke voorlezingen.

Tot de eerste behooren: *Proefnemingen, aangaande de snelheid van het geluid*, met den Heer A. VAN BEEK genomen; — *Over de Spiegel-teleskopen*; — *Verflag van eenige Proeven over den warmtegraad, waarbij het water deszelfs grootste digtheid heeft*; — *Geschiedkundig onderzoek naar de eerste uitwinders der verrekijkers*, uit de aantekeningen van wijlen den Hoogleraar VAN SWINDEN; — *Overgang van Mercurius over de zon*; en *Waarnemingen der getijden langs de Nederlandsche kusten*; terwijl nog afzonderlijk zijn gedrukt zijne *Electro-Magnetsche proeven*, en eene *Verhandeling over het verwarmen van Stookkassen*.

Van zijne voorlezingen in de bijzondere Vergaderingen dezer Klasse, getuigen de Verslagen van haren verdienstelijken Sekretaris, terwijl die, in eene openbare Vergadering gehouden, over zijnen voortreffelijken

leermeester en vriend, J. H. VAN SWINDEN, onuitwischbaar in aller geheugen leeft.

Als een blijk zijner achting voor dit Koninklijk-Nederlandsche Instituut, vermaakte MOLL, bij testamentaire dispositie, aan hetzelfde: „Alle de boeken uit zijne verzameling, waarvan reeds exemplaren voorhanden zijn in de Bibliotheek van 's Rijks Hoogeschool te *Utrecht*;" terwijl hij aan de eerste Klasse schonk het keurig geschilderd afbeeldfel van CHRISTIAAN HUYGENS.

Te midden van dat alles gaf de natuur aan MOLL, bij eene uitstekende kracht, waardoor hij allen, die hem hoorden, aan zijne voordragt wist te boeijen, een fijn gevoel voor kunst, en bij uitnemendheid voor de dichtkunst. Zijne oordeelvellingen over deze waren niet alleen belangrijk, maar hij verrijkte zijne bedenkingen doorgaans met de aanhaling van schoone gedeelten uit de oude en latere dichtstukken, welker treffendste gedeelten diep in zijn geheugen gegrift waren.

Meermalen was ik hiervan getuige, ja herhaalde malen stond ik verbaasd en trof het mij, hoe dat de man, begaafd met zoo veel grondige wetenschappelijke kennis en zich gestadig in afgetrokken bespiegelingen en moeilijke berekeningen verdiepende, tevens zoo innig de waarde der echte Poëzij gevoelde en toefuichte.

Als Hoogleraar was MOLL door zijne studerende kweekelingen geacht, ja hartelijk bemind. De viering van zijn 25 jarig Hoogleeraarschap aan *Utrechts* Hoogeschool, korten tijd voor zijn afsterven, leverde treffende blijken van dat hoogachten en beminnen op.

In *Duitschland*, *Frankrijk* en vooral in *Engeland* geacht en gaeerd, was MOLL door zijne veelvuldige reizen en keurige waarnemingen allerbelangrijkst, zoo wel in een wetenschappelijk opzigt als voor het gezellige leven.

Zóó, ofschoon zijne bijzondere omstandigheden en onverwacht ingevallen dood de waarschijnlijke oorzaken zijn, die hem verhinderd hebben

ben, zijne uitstekende gaven aan eenig werk van grooten omvang in het vak der natuur- en sterrekunde te wijden, zóó echter arbeidde de werkzame MOLL aan de bevordering van Wetenschappen, Letteren en Kunsten! en zoo zal zijne nagedachtenis altoos levendig en geroemd blijven in een Vaderland, hetwelk hij zoo vurig beminde!

Verdienstelijke MOLL! weinig dacht ik, toen ik U eens als knaapje op mijnen arm nam, dat ik eenige weinige bloemen zoude strooijen op uw graf, en hem als een der sieraden van ons Vaderland zoude huldigen, wiens belangrijk voorkomen reeds als kind mijne bijzondere opmerkzaamheid tot zich trok! Hoe wonderbaar, Voorzienigheid, zijn Uwe wegen!

Nog betreurt de Klasse het verlies van haar verdienstelijk Medelid, den Heer Mr. G. WTTWAALL, Hoogleraar in de Landhuishoudkunde aan de Hoogeschool te *Leiden*, die haar den 6den Julij 1. 1. door den dood werd ontrukkt.

In 1819 werd de Heer WTTWAAL Lid, en later Directeur van het *Utrechts* Genootschap; in 1823 Lid van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te *Leiden*; in 1824 Lid van de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te *Haarlem*; in 1825 Lid der Eerste Klasse van het Koninklijk-Nederlandsche Instituut, en in 1827 Lid Consultant van het Genootschap van Proefondervindelijke Wijsbegeerte te *Rotterdam*. Als Hoogleraar geacht was hij tevens beroemd door zijne Redactie van, en zijne Bijdragen voor het Tijdschrift, door de Nederlandsche Huishoudelijke Maatschappij, waarvan hij Directeur was, uitgegeven, zoo wel als door zijne vertaling van WILDENOWS *Handleiding tot de kennis der planten*, en zijne uitgegeven Bijdragen tot de *Staatshuishoudkunde en de Statistiek*. Hij verplichtte de Klasse met de Voorlesing over: *Het brengen tot systematische rangschikking der menigvuldige verscheidenheden van Appelen en Peren*; met eene *Landbouwkun-*